

LIGJI NR. 08/L-181**PËR VLERËSIMIN E NDIKIMIT NË MJEDIS****Kuvendi i Republikës së Kosovës:**

Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR VLERËSIMIN E NDIKIMIT NË MJEDIS**KAPITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****Neni 1
Qëllimi**

1. Ky ligj ka për qëllim:

1.1. të sigurojë një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit përmes parandalimit të dëmeve dhe efekteve negative në mjedis të projekteve publike apo private;

1.2. të përcaktoj rregullat dhe procedurat për identifikimin dhe vlerësimin e ndikimeve të projekteve në mjedis, për të siguruar parandalimin ose zvogëlimin e ndikimeve negative të projekteve të propozuara publike dhe private;

1.3. garantimin e një procesi gjithëpërfshirës dhe të hapur vendimmarrjeje përmes përcaktimit të rregullave dhe procedurave administrative, gjatë procesit të vendimmarrjes për pajisje me pëlqim mjedisor.

2. Ky ligj është pjesërisht në përputhje me Direktivën 2014/52/EU e Parlamentit Europian dhe Këshillit e dt.16 prill 2014 e cila ndryshon Direktivën 2011/92/EU mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis të projekteve të caktuara publike dhe private.

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Dispozitat e këtij ligji janë të detyrueshme për vlerësimin e ndikimeve të projekteve aktiviteti i të cilëve në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë ndikon në mjedis, shëndetin e njeriut, biodiversitetin, tokën, dheun, ujin, ajrin, klimën, pasuritë materiale, trashëgiminë kulturore dhe peizazhin duke i'u kushtuar rëndësi të veçantë specieve dhe habitateve të mbrojtura me ligjet përkatëse si dhe për institucionet të cilat merren me zbatimin e dispozitave të këtij ligji.

2. Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për projekte që qëllim të vetëm kanë reagimin ndaj emergjencave civile dhe për qëllimet e mbrojtjes kombëtare sipas vlerësimit rast për rast, nëse një gjë e tillë parashikohet në legjisllacionin që ka të bëjë me këto projekte, konsiderohet se zbatimi i tyre do të ketë ndikim negativ në mjedis.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këto kuptime:

1.1. **Projekti** - dokumenti i shkruar i cili përmban ekzekutimin e punëve ndërtimore, të

instalimeve ose skemave të tjera, largimin ose çmontimin e instalimeve ose skemave, intervenimet e tjera në rrethinën e natyrës dhe në peisazh përfshirë nxjerrjen e resurseve minerale;

1.2. **Aplikuesi** - personi fizik ose juridik, vendor apo të huaj, i cili është bartës i kërkesës për marrjen e pëlqimit mjedisor për realizimin e projektit publik apo privat;

1.3. **Pëlqimi mjedisor** - vendimi me shkrim i nxjerrë nga Ministria si parakusht për fillimin e realizimit të projektit;

1.4. **Ditë** - ditë e punës;

1.5. **Inspektori** - inspektori i mbrojtjes së mjedisit në nivel qendror;

1.6. **Ministria** - Ministria përkatëse për mjedis;

1.7. **Ministri** - Ministri i Ministrisë përkatëse për mjedis;

1.8. **Përzgjedhja e projektit** - procesi gjatë të cilit përcaktohet nëse do të jetë i nevojshëm ose jo një raport i VNM-së për projekte të caktuara;

1.9. **Publiku** - nënkupton individë, organizata të shoqërisë civile dhe të tjera, dhe grupe të ndrvshme interesi;

1.10. **Palë e interesuar**- konsiderohet çdo person, organ publik, organizatë e shoqërisë civile, grupe të ndryshme interesi, si dhe subjekte të tjera që ndikohen apo janë të interesuara të ndikojnë drejtpërdrejt apo tërthorazi në politika dhe legjislacion;

1.11. **Përmbledhja jo-teknike** - dokumenti i shkurtër i ndarë nga dokumentet tjera që paraqet rezultatet e rëndësishme të raportit të VNM-së, të shprehura në një format më të thjeshtë dhe më të kuptueshëm për debate publike;

1.12. **Raporti i VNM-së** - dokumenti i përgatitur nga hartuesi që paraqet rezultatin e vlerësimit i cili përmban informacion për projektin, efektin e mundshëm të rëndësishëm të projektit, skenarin bazë, alternativat e propozuara, veçoritë dhe masat për të zbutur efektet e rëndësishme negative, si dhe një përmbledhje jo-teknike dhe çdo informacion shtesë të përcaktuar në Shtojcën 4 të këtij ligji;

1.13. **Person i licencuar** - personi fizik i cili ka kualifikim universitar të shkencave teknike ose natyrore dhe fusha të ndërlidhura me mjedisin si dhe ekspertizë pesë (5) vjeçare profesionale dhe hulumtuese në fushën e mbrojtjes së mjedisit si dhe ka punuar në bashkëpunim me persona tjerë në hartimin e raporteve të VNM-së apo shqyrtimin e raporteve të VNM-së. Kërkesat nga ky nën-paragraf vlejnë përshtatshmërisht edhe për personin juridik i cili pajiset me leje nga Ministria përkatëse për mjedis, për kryerjen e aktiviteteve që dalin nga ky ligj;

1.14. **Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis (në tekstin e mëtejshëm VNM)** - nënkupton procesin që përbëhet nga:

1.14.1. Përgatitja e raportit të VNM-së nga aplikuesi;

1.14.2. Realizimi i konsultimeve me publikun sipas nenit 16 të këtij ligji;

1.14.3. Ekzaminimi nga ana e institucionit bartës të informatave të prezantuara në raportin e VNM-së dhe informatave shtesë të ofruara nga ana e operatorit si dhe informata të tjera përkatëse të pranuar pas procesit të debatit publik;

1.14.4. Pëlqimi i VNM-së, konkluzioni i arsyetuar i Ministrisë mbi pasojat e projektit në mjedis, duke marrë parasysh rezultatet e ekzaminimit të përcaktuar në nënparagrafin 1.14.3. të këtij paragrafi dhe kur është e përshtatshme, ekzaminimin e tij plotësues; dhe;

1.14.5. Përfshirja e pëlqimit të VNM-së dhe konkluzionit të tij të arsyetuar të Ministrisë, në vendimin e përcaktuar në nenin 18 të këtij ligji.

KAPITULLI II AUTORITETI KOMPETENT

Neni 4 Autoriteti kompetent

1. Ministria është autoritet kompetent për zbatimin e procedurave të VNM-së.
2. Kur vetë Ministria është aplikuese e projektit shqyrtimin e Raportit të VNM-së, shqyrtimin e bën Komisioni ndërministror ad hoc i themeluar nga Sekretari i Përgjithshëm i Zyrës së Kryeministrit.

Neni 5 Komisioni për shqyrtimin e kërkesave për VNM

1. Shqyrtimi i kërkesave për VNM bëhet nga Komisioni i VNM-së i përbërë nga pesë (5) anëtarë të cilët caktohen me vendim nga Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë.
2. Komisioni i VNM-së ka mandat tre (3) vjeçar me mundësi vazhdimi edhe për një mandat tjetër.
3. Detyrat dhe përgjegjësitë e Komisionit janë:
  - 3.1. Shqyrtimi i kërkesave, raportit dhe dokumentacionin shoqërues të VNM-së;
  - 3.2. Pjesëmarrja në debate publike në formë fizike ose virtuale;
  - 3.3. Shqyrtimi dhe vlerësimi i komenteve dhe opinioneve të marra nga publiku dhe autoritetet përkatëse;
  - 3.4. Përgatitja e Propozim-Vendimit me mendim profesional për raportin e VNM-së;
  - 3.5. Kryerja e punëve të tjera në lidhje me procesin e VNM-së.
4. Anëtarët e komisionit të VNM-së nuk lejohen të marrin pjesë dhe të angazhohen si ekspertë mjedisor në përgatitjen e VNM-së nga hartuesit.
5. Komisioni i VNM-së i kryen detyrat në mënyrë objektive dhe u shmanget situatave që përbëjnë konflikt interesi në përputhje me Ligjin për Parandalimin e Konfliktit të Interesit.
6. Komisioni i VNM-së duhet të ketë përbërje multisektoriale brenda Ministrisë.
7. Në takimet e Komisionit mund të marrin pjesë edhe përfaqësues nga shoqëria civile në cilësinë e vëzhguesit.
8. Procedurat e detajuara për pjesëmarrjen e shoqërisë civile në takimet e Komisionit për shqyrtimin e kërkesave për VNM, përcaktohen me akt nënligjor të nxjerr nga Ministria.

Neni 6 Konfidencialiteti

1. Dispozitat e këtij ligji nuk e ndalojnë Ministrinë për të respektuar kufizimet që kanë të bëjnë me konfidencialitetin komercial dhe industrial, përfshirë pronësinë intelektuale dhe ruajtjen e interesit publik dhe individual të përcaktuara në legjislacionin në fuqi.
2. Paragrafi 1 i këtij neni nuk zbatohet për të dhënat mbi emetimin e materieve të rrezikshme, rreziqet nga aksidentet, si dhe rezultatet e monitorimit dhe të gjeturat e inspektorit për mbrojtjen e mjedisit.

Neni 7 Obligimi për kryerjen e VNM

1. VNM kërkohet për secilin projekt publik ose privat të përcaktuar në Shtojcën 1 ose Shtojcën 2 të këtij ligji, i cili mund të ketë efekte të theksuara në mjedis për arsye të natyrës së tij, madhësisë ose lokacionit.
2. Të gjitha projektet e përcaktuara në Shtojcën 1 të këtij ligji janë të obliguara t'i nënshtrohen VNM-së.
3. Projektet të përcaktuara në Shtojcën 2 të këtij ligji do të ekzaminohen rast për rast dhe në pajtim me kriteret e cekura në Shtojcën 3 të këtij ligji, për të përcaktuar nëse duhet ti nënshtrohen VNM-së.
4. Aplikuesit nuk i lëshohet leja për ndërtim ose ndonjë leje tjetër për ndonjë projekt të referuar në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni dhe ai nuk mund të fillojë ekzekutimin e projektit përderisa të mos pajiset me pëlqim mjedisor.
5. Pëlqimi mjedisor i paraprinë lejes së ndërtimit, ose çdo leje tjetër për çdo projekt të përcaktuar në paragrafët 1 dhe 2.
6. Autoriteti kompetent përgjegjës për dhënien e lejeve përkatëse, sipas detyrës zyrtare, duhet të veproj konform vlefshmërisë së pëlqimit mjedisor si dhe detyrimeve që rrjedhin prej tij.

KAPITULLI III FAZAT E KRYERJES SË VNM-SË

Neni 8 Fazat e VNM-së

1. Në procedurën e VNM-së përfshihen këto faza:
  - 1.1. Përzgjedhja e projektit të VNM-së;
  - 1.2. Raporti i VNM- së;
  - 1.3. Shqyrtimi i Raportit të VNM-së.

Neni 9 Kërkesa për përzgjedhje të projektit të VNM-së

1. Kërkesën për përzgjedhje të projektit bashkë me dokumentacionin shoqërues, aplikuesi e paraqet në Ministri.
2. Kërkesa përmban emrin, adresën, statusin e aplikuesit dhe emrin e projektit.

3. Kërkesa nga paragrafi 1 i këtij neni përmban:

- 3.1. Dëshminë e pagesës për përzgjedhje për pëlqim mjedisor;
- 3.2. Certifikatën e regjistrimit të biznesit;
- 3.3. Certifikatën mbi të drejtat e pronës së paluajtshme;
- 3.4. Kopjen e planit me koordinata në sistemin KosovaRef;
- 3.5. Planin e rilevimit të terrenit nga gjeodeti i licencuar;
- 3.6. Kontratën për shfrytëzimin e ngastrës ose objektit, për rastet kur ngastra ose objekti nuk është pronë e aplikuesit;
- 3.7. Pëlqimin e komunës për ushtrimin e veprimtarisë ose njoftim-informimi sipas Planit Zhvillimor Komunal, kushtet ndërtimore;
- 3.8. Projektin e thjeshtësuar dhe plotësuar nga operatori bazuar në kriteret e përcaktuara në Shtojcën 3 të këtij ligji për ndikimet në mjedis nga projekti i propozuar, përshkrimin e lokacionit, përshkrimin e projektit dhe përshkrimin e ndikimeve të projektit në mjedis.

Neni 10 **Përzgjedhja**

1. Për projektet e përzgjedhjes të përcaktuara në Shtojcën 2 të këtij ligji, aplikuesi ofron informata mbi veçoritë e projektit, pasojat e mundshme në mjedis dhe masat e parapara për të shmangur apo parandaluar pasojat negative mjedisore.

2. Lista e informatave që duhen ofruar është përcaktuar në Shtojcën 2 A të këtij ligji. Aplikuesi duhet të marrë parasysh rezultatet e disponueshme të vlerësimeve të tjera të pasojave mjedisore të kryera në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3. Bazuar në informatat e prezantuara të projektit të thjeshtësuar dhe kriteret e përcaktuara në Shtojcën 3 të këtij ligji, Komisioni i VNM-së përcakton nëse projekti i propozuar mund të ketë efekte të theksuara në mjedis dhe se a duhet t'i nënshtrohet VNM-së.

4. Komisioni i VNM-së në bazë të informatave të ofruara nga aplikuesi njofton aplikuesin nëse projekti duhet t'i nënshtrohet apo jo procedurave të VNM-së. Njoftimi bëhet publik kur:

4.1. Vendoset që ka nevojë për VNM, duke përshkruar arsyet kryesore pse nevojitet një vlerësim i tillë në bazë të kriterëve përkatëse të përcaktuara në Shtojcën 3 të këtij ligji, ose

4.2. Vendoset se nuk nevojitet VNM, duke përshkruar arsyet kryesore pse nuk nevojitet një vlerësim i tillë në bazë të kriterëve përkatëse të përcaktuara në Shtojcën 3 të këtij ligji dhe nëse propozohet nga aplikuesi, të njoftoj veçoritë e projektit dhe masat e parapara për të shmangur ose parandaluar pasojat negative mjedisore.

5. Kërkesa e plotë për shqyrtim publikohet në tabelën e shpalljeve publike në komunë, uebfaqen zyrtare të Komunës dhe Ministrisë, pesë (5) ditë nga data kur aplikuesi dorëzon të gjitha informacionet e kërkuara sipas paragrafit 1 të këtij neni.

6. Komisioni i VNM-së në afat prej tridhjetë (30) ditë nga data kur aplikuesi dorëzon të gjitha informatat e kërkuara sipas paragrafit 1 të këtij neni, përcakton me një vendim nëse projekti i propozuar duhet t'i nënshtrohet procedurave për tu pajisur me pëlqim mjedisor. Në raste të jashtëzakonshme që kanë të bëjnë me natyrën, ndërlikueshmërinë, vendndodhjen ose përmasat e një projekti, Komisioni i VNM-së mund t'a shtyjë afatin dhe njofton aplikuesin me shkrim për

arsyet e shtyrjes dhe datën kur pritet përcaktimi. Kjo zgjatje e afatit nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtëdhjetë (60) ditë nga dita kur aplikuesi ka dorëzuar kërkesën për VNM.

7. Vendimi për përzgjedhjen publikohet në tabelën e shpalljeve publike në komunë, uebfaqen zyrtare të Komunës dhe Ministrisë, pesë (5) ditë nga data e nxjerrjes së vendimit.

8. Nëse, në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni nuk kërkohet raporti i VNM-së, komuna përkatëse mund të fillojë procedurën për dhënien e lejes mjedisore komunale.

Neni 11 **Raporti i VNM- së**

1. Raporti i VNM-së përmban:

1.1. Përshkrimin e projektit duke përfshirë informata të përcaktuara në Shtojcën 4 të këtij ligji mbi vendin, dizajnin, madhësinë dhe veçori të tjera përkatëse të projektit;

1.2. Përshkrimin e pasojave të projektit në mjedis;

1.3. Përshkrimin e veçorive të projektit dhe masat e parapara për të shmangur, parandaluar apo zvogëluar dhe mënjeluar pasojat negative mjedisore;

1.4. Përshkrimin e alternativave të arsyeshme të studiuara nga aplikuesi që janë relevante për projektin dhe veçoritë e tij specifike si dhe përshkrimin e arsyeve kryesore për opsionin e zgjedhur duke marrë parasysh pasojat mjedisore të projektit;

1.5. Përmbledhjen jo-teknike të informatave të përcaktuara në paragrafët 1.1 deri 1.4 të këtij neni;

1.6. Informata shtesë të përcaktuara në Shtojcën 4 të këtij ligji për veçoritë specifike të projektit të caktuar apo një lloji të caktuar projektesh apo për veçoritë mjedisore që ka gjasa të preken;

1.7. Nëse jepet mendimi sipas paragrafit 2 të këtij neni VNM-ja do të bazohet në atë mendim dhe të përfshijë informatat që mund të kërkohen për arritjen e përfundimit mbi efektet mjedisore të projektit duke marrë parasysh njohuritë dhe metodat vlerësuese aktuale;

1.8. Gjatë përgatitjes së raportit të VNM-së me qëllim të shmangies së përsëritjes së vlerësimeve aplikuesi duhet të marrë parasysh të dhënat e disponueshme të vlerësimeve të tjera përkatëse sipas legjislacionit në fuqi.

2. Komisioni i VNM-së duke marrë për bazë informatat e ofruara nga aplikuesi, në veçanti mbi veçoritë specifike të projektit, duke përfshirë vendndodhjen dhe kapacitetin teknik si dhe ndikimin e mundshëm në mjedis, do të konsultojë institucionet që mund të ndikohen nga projekti gjithashtu mund t'u kërkojnë këtyre institucioneve për të dhënë mendim.

3. Mendimi i dhënë nga institucionet që mund të ndikohen nga projekti është pjesë përbërëse e raportit të VNM-së.

4. Për të siguruar se raporti i VNM- së është i plotë dhe cilësor:

4.1. Aplikuesi dëshmon që raporti i VNM-së përgatitet nga ekspertë mjedisor;

4.2. Komisioni i VNM-së mund të kërkojë opinion me shkrim nga ekspertë të jashtëm vendor ose ndërkombëtar për disa aspekte të VNM-së;

4.3. Komisioni VNM-së sipas nevojës, kërkon nga aplikuesi informata shitesë në përputhje me Shtojcën 4 të këtij ligji, që janë të rëndësishme për arritjen e përfundimit mbi efektet mjedisore të projektit.

5. Ministria me akt nënligjor përcakton përmbajtjen, metodologjinë dhe përputhshmërinë e raportit me kërkesat ligjore, praktikatat e zbatueshme dhe aspektet e tjera teknike të raportit.

Neni 12 **Hartuesi i raportit të VNM-së**

1. Raporti i VNM-së hartohet nga personi fizik i pajisur me licencë apo personi Juridik i licencuar nga Ministria.
2. Ministria me akt nënligjor përcakton procedurat dhe kriteret për licencimin e personave fizik dhe juridik për hartimin e raportit të VNM-së.

Neni 13 **Dorëzimi i raportit të VNM-së**

1. Aplikuesi duhet t'i dorëzoj katër (4) kopje të raportit të VNM-së në formë të shkruar dhe një (1) kopje në formë elektronike në Ministri.

2. Raportit të VNM-së aplikuesi ia bashkëngjet:

- 2.1. Dëshminë e pagesës për aplikim për pëlqim mjedisor;
- 2.2. Certifikatën e regjistrimit të biznesit;
- 2.3. Certifikatën mbi të drejtat e pronës së paluajtshme;
- 2.4. Kopjen e planit me koordinata në sistemin KosovaRef;
- 2.5. Planin e rlevimit të terrenit nga gjeodeti i licencuar;
- 2.6. Kontratën e *noterizuar* për shfrytëzimin e ngastrës ose objektit, për rastet kur ngastra ose objekti nuk është pronë e aplikuesit;
- 2.7. Në rastet e objekteve për lëndë djegëse të lëngëta apo materie eksplozive, duhet pëlqimi nga autoritetet kompetente për lejimin e vendosjes së rezervuarëve;
- 2.8. Pëlqimin e Komunës për ushtrimin e veprimtarisë ose njoftim-informimi sipas Planit Zhvillimor Komunal, hartat zonale, kushtet ndërtimore.

3. Aplikuesi ofron një (1) kopje fizike apo elektronike të raportit të VNM-së për Komunën në të cilën planifikohet të realizohet projekti i cili duhet të jetë në dispozicion të publikut.

Neni 14 **Shqyrtimi i raportit të VNM-së**

1. Në afat prej pesë (5) ditësh nga pranimi i raportit të VNM-së, tri (3) kopje të raportit të VNM-së në formë të shkruar dhe një (1) kopje në formë elektronike i dërgohen Komisionit të VNM-së.

2. Komisioni i VNM-së shqyrton informacionin e paraqitur në raportin e VNM-së dhe çdo informacion plotësues të dhënë, kur është e nevojshme, nga aplikuesi, dhe çdo informacion relevant të marrë nëpërmjet konsultimeve me publikun dhe autoritetet përkatëse.

3. Komisioni i VNM-së shqyrton raportin duke u bazuar në kriteret vijuese:

- 3.1. Saktësinë e përshkrimit të projektit përfshirë zgjidhjet alternative ashtu siç kërkohen;
  - 3.2. Saktësinë e identifikimit dhe VNM;
  - 3.3. Përshtatshmërinë e masave të ndërmarra për zbutjen e ndikimeve negative, përfshirë rehabilitimin e zonave të ndikuara nga eksploatimi i resurseve natyrore, aktivitetet për menaxhimin e mbeturinave apo ndonjë aktiviteti të ngjashëm;
  - 3.4. Përshtatshmërinë e skemave të propozuara monitoruese;
  - 3.5. Kriteria të tjera që konsiderohen të rëndësishëm për rrethana të veçanta;
  - 3.6. Aty ku është e nevojshme edhe shqyrtimin e tij plotësues.
4. Gjatë shqyrtimit të raporteve të VNM-së për projektet specifike, Komisioni i VNM-së kërkon informata nga institucionet përgjegjëse për të dhënat të cilat janë të nevojshme për shqyrtim.
5. Komisioni i VNM-së harton propozim-vendimin pasi të ketë shqyrtuar dokumentacionin përcjellës, raportin e VNM-së, duke marrë parasysh rezultatet e konsultimeve, dhe aty ku është e përshtatshme, dokumentacionin plotësues.

Neni 15

Shqyrtimi i raportit të VNM-së nga ekspertët e jashtëm

1. Për shqyrtimin e raportit të VNM, Ministria sipas nevojës mund të kontraktojë ekspertë vendorë ose ndërkombëtarë, të cilët kanë përvojë të dëshmuar në VNM me kualifikimet minimale të mëposhtme:
  - 1.1. Kualifikim i lartë universitar i shkencave teknike ose natyrore dhe fushave përkatëse, dhe
  - 1.2. Së paku pesë (5) vjet përvojë profesionale dhe hulumtuese në fushën e mbrojtjes së mjedisit.
2. Ekspertët e jashtëm paraqesin mendimet e tyre me shkrim të cilat i dorëzohen Ministrisë me afatin e caktuar prej tridhjetë (30) ditësh.
3. Ekspertët e jashtëm të përfshirë në hartimin e një raportit të VNM-së nuk mund të marrin pjesë edhe në shqyrtimin e të njëjtit raport.
4. Raporti dërgohet për komente dhe kontrollin e vlefshmërinë e të dhënave në Agjencinë për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës dhe Autoritetin Rajonal të Pëllgjeve Lumore. Nëse jepet mendim negativ, atëherë raporti duhet të rishikohet dhe të plotësohet në bazë të komenteve të tyre. Në rast të mendimit të dytë negativ, procesi i VNM-së ndërpritet dhe kërkesa refuzohet.

Neni 16

Informimi i publikut dhe pjesëmarrja në debat për raportin e VNM-së

1. Publiku dhe palët e interesuara do të informohen në mënyrë elektronike dhe me njoftim publik, si dhe do t'iu mundësohet pjesëmarrja në të gjitha fazat në procesin e VNM-së.
2. Publiku dhe palëve të interesuara do t'iu mundësohet dërgimi i komenteve për kërkesën për përzgjedhje pas publikimit të saj sipas paragrafit 5 të nenit 10 të këtij ligji. Ministria do të përcaktojë afatin dhe detajet e autoritetit kompetent ku duhet të dërgohen komentet.
3. Konsultimi publik për raportin e VNM-së nuk mund të jetë më i shkurtër se tridhjetë (30) ditë. Me rastin e publikimit të njoftimit për debatin publik sipas procedurës së neneve 3, 4, 5 dhe 6

të këtij ligji, raporti i VNM-së do të publikohet edhe në uebfaqen e Ministrisë për komente me shkrim nga ana e publikut dhe palëve të interesuara.

4. Ministria do të jetë përgjegjëse për organizimin dhe planifikimin e debatit publik, i cili do të bëhet në bashkëpunim me aplikuesin dhe komunën ku zhvillohet projekti.

5. Ministria përgatitë njoftimin për mbajtjen e debatit publik, duke përfshirë lokacionin e mbajtjes, datën dhe kohën e saktë, si dhe raportin e VNM-së. Të dhënat mbi detajet e vendit dhe kohës së saktë të mbajtjes së debatit publik do të ofrohen nga ana e aplikuesit.

6. Aplikuesi, në përputhje me paragrafin 1 të nenit 23 të këtij ligji, menjëherë pas pranimit të njoftimit nga Ministria do të publikojë atë në një gazetë ditore të shtypur apo elektronike. Njoftimi do të publikohet edhe në uebfaqen e Ministrisë dhe në uebfaqen e Komunës ku zbatohet projekti. Komuna ku zbatohet projekti do të publikojë njoftimin edhe në tabelën e shpalljeve të komunës.

7. Të gjitha debatet publike do të mbahen në institucione publike komuna ku zbatohet projekti.

8. Debatit publik mbahet në formë fizike dhe virtuale.

9. Procedura e detajuar për planifikimin dhe organizimin e konsultimeve publike për raportin e VNM-së do të përcaktohen me akt nënligjor të nxjerr nga Ministria.

Neni 17

Rezultati i shqyrtimit të dokumentacionit përcjellës dhe raportit të VNM-së

1. Komisioni i VNM-së në afat prej njëzet (20) ditësh nga dita e mbajtjes së debatit publik, është e detyruar që të shqyrtojë vërejtjet dhe mendimet e dala nga debati publik, si dhe përgjigjet e dhëna nga hartuesi.

2. Komisioni i VNM-së mund të kërkoj plotësimin e dokumentacionit nga aplikuesi, të ndryshoj ose të plotësoj elemente të caktuara të raportit të VNM-së, i cili është dorëzuar.

3. Aplikuesi plotëson e dokumentacionin brenda tridhjetë (30) ditësh ndërsa ndryshimet e kërkuara në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni i realizon në afat prej dhjetë (10) ditësh dhe i dorëzon Ministrisë raportin e VNM-së të ndryshuar dhe të kompletuar.

4. Nëse aplikuesi nuk vepron sipas kërkesës nga paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni, Ministria e ndërprente procedurën e shqyrtimit.

Neni 18

Vendimi për pëlqim mjedisor

1. Vendimi për pëlqim mjedisor përmban informata për:

1.1. Konkluzionin e arsyetuar të efekteve të rëndësishme të projektit në mjedis duke marrë parasysh rezultatin e shqyrtimit të raportit të VNM-së, informatat shitesë si dhe çdo informatë përkatëse të marrë gjatë procesit të konsultimit me publikun dhe autoritetet relevante të interesuara;

1.2. Kushtet mjedisore që ndërliken me vendimin, përshkrimin e veçorive të projektit dhe masat e parapara për të shmangur, parandaluar ose zvogëluar;

1.3. Masat monitoruese, lloji i parametrave që duhen monitoruar dhe kohëzgjatja e monitorimit duhet të jenë proporcionale me natyrën, vëndndodhjen, përmasat e projektit dhe domethënien e pasojave negative në mjedis.

2. Vendimi për të refuzuar pëlqimin mjedisor duhet të përmbajë arsyet kryesore të refuzimit.
3. Vendimi për pëlqimin mjedisor përgatitet nga ana e Komisionit të VNM-së brenda nëntëdhjetë (90) ditësh nga pranimi i raportit të VNM-së dhe pas përfundimit të periudhës së debatit publik.
4. Në raste të jashtëzakonshme kur kemi të bëjmë me natyrën, ndërlikueshmërinë, vendndodhjen ose përmasat e një projekti, Ministria mund ta shtyj afatin, e paraparë në paragrafin 3 të këtij neni me ç'rast njofton operatorin me shkrim për arsyet e shtyrjes dhe datën kur pritet përcaktimi.
5. Ministria e njofton aplikuesin dhe Komunën në të cilën do të zbatohet projekti për vendimin e marrë.
6. Vendimi për aprovimin ose refuzimin e pëlqimit mjedisor dhe kushtet e bashkëngjitura publikohen në uebfaqen zyrtare të Ministrisë dhe të Komunës, pesë (5) ditë nga data e lëshimit të vendimit.
7. Ministria shfuqizon vendimin për pëlqim mjedisor në rast se vërtetohet nga inspektorati përkatës për çështjet mjedisore se nuk janë realizuar masat e parapara në raportin e VNM-së dhe kushtet e përcaktuara në vendimin për pëlqim mjedisor.

Neni 19 **Transferi i pëlqimit mjedisor**

1. Në rast se aplikuesi për transfer të pëlqimit mjedisor ose poseduesi i një pëlqimi mjedisor planifikon të transferoj pëlqimin tek një person tjetër, aplikuesi për transfer të pëlqimit mjedisor dhe poseduesi i atij pëlqimi paraqesin kërkesë të përbashkët në Ministri.
2. Kërkesës për transfer i bashkëngjitet:
  - 2.1. Vendimi i pëlqimit mjedisor origjinal;
  - 2.2. Certifikata e regjistrimit të biznesit për poseduesin e pëlqimit mjedisor;
  - 2.3. Emri dhe adresa e aplikuesit për transfer të pëlqimit mjedisor;
  - 2.4. Certifikata e regjistrimit të biznesit për trashëguesin e pëlqimit mjedisor;
  - 2.5. Emri dhe adresa e trashëguesit;
  - 2.6. Kontratën për blerjen apo marrjen me qira të pronës përkatëse (e noterizuar) ose marrëveshjen mbi transferin e pëlqimit mjedisor.
3. Ministria merr vendim për miratim ose refuzim të kërkesës për transfer të pëlqimit mjedisor dhe në rast të miratimit, obligon trashëguesin që të përmbush të gjitha kushtet e paraqitura në raportin e VNM-së dhe në pëlqimin mjedisor.
4. Për pranimin apo refuzimin e kërkesës për transfer, Ministria njofton aplikuesin dhe Komunën në të cilën realizohet projekti në formë të shkruar brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve.

Neni 20 **E drejta për ankesë**

1. Palët mund të ushtrojnë ankesë ndaj vendimit për refuzimin e pëlqimit, licences, lejes apo një vendimi tjetër përfundimtar sipas këtij ligji, në pajtim me legjislacionin në fuqi për Procedurën e Përgjithshme Administrative.
2. Palët mund të ushtrojnë ankesë edhe ndaj vendimeve të nxjerra në procedurë të inspektimit

sipas këtij ligji, në pajtim me legjislacionin në fuqi për Procedurën e Përgjithshme Administrative dhe legjislacionin në fuqi për Inspektimet.

3. Ankesat e parashtruara sipas paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni, shqyrtohet nga Komisioni i ankesave i themeluar me vendim të Ministrit. Puna dhe procedura e komisionit të ankesave bazohet në rregullat e përcaktuara për organet kolegjiale në legjislacionin në fuqi për Procedurën e Përgjithshme Administrative dhe atë për Inspektimet.

Neni 21

Ndërprerja e vlefshmërisë së vendimit për pëlqim mjedisor

1. Vlefshmëria e pëlqimit mjedisor ndërpritet nëse brenda dy (2) vitesh nga data e pranimit të vendimit për pëlqimin mjedisor:

1.1. Aplikuesi nuk siguron lejen për ndërtim ose aprovimin për realizimin e projektit; dhe

1.2. Lokacioni ku projekti duhet realizuar nuk është përgatitur e as nuk është nisur ndonjë aktivitetet operativ.

2. Nëse vlefshmëria e pëlqimit mjedisor është ndërprerë në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, aplikuesi ose trashëguesi i tij nuk mund të fillojnë punimet në lokacion pa aplikuar në Ministri për një pëlqim mjedisor të ri.

Neni 22

Tërheqja e kërkesës për pëlqim mjedisor

1. Aplikuesi, mund të tërheq kërkesën për pëlqim mjedisor në çfarëdo kohe dhe në çfarëdo faze të procesit duke e njoftuar me shkrim Ministrinë.

2. Kur aplikuesi tërheq kërkesën për pëlqim mjedisor, Ministria ndërpret procedurën e shqyrtimit dhe i tërë dokumentacioni arkivohet dhe nuk kthehet. Me këtë rast përfundon procedura administrative.

Neni 23

Bartja e shpenzimeve

1. Shpenzimet e hartimit të raportit të VNM-së, të debatit publik, të shqyrtimit, këshillimit dhe të përkthimit i bartë aplikuesi.

2. Shpenzimet e bëra nga Ministria për shqyrtimin e kërkesës, marrjen e vendimit dhe shërbimet tjera të lidhura me procesin e VNM-së vlerësohen si tarifë shërbimi.

3. Ministria në konsultim me Ministrinë përgjegjëse për financa, me akt nënligjor përcakton vlerën e tarifës nga paragrafi 2 i këtij neni.

4. Aplikuesi paguan tarifën kur dorëzon kërkesën për shqyrtim. Kërkesa nuk merret në shqyrtim nëse aplikuesi nuk ka bërë pagesën.

5. Tarifa e paguar është e pakthyeshme, pavarësisht nga fakti nëse kërkesa miratohet ose jo me vendimin përfundimtar.

KAPITULLI IV NDIKIMET NDËRKUFITARE

Neni 24 Ndikimet ndërkufitare

1. Nëse gjatë shqyrtimit të raportit të VNM-së vërtetohet se projekti i propozuar ka gjasa të shkaktojë ndikime negative mjedisore ndërkufitare, atëherë Ministria përmes Ministrisë përgjegjëse për Punë të Jashtme e informon shtetin fqinj brenda afateve të informimit publik.
2. Shteti fqinj në të cilin shfaqen ndikime, paraqet mendim dhe komente për projektin dhe mund të përfaqësohet në debate publike në lidhje me projektin.
3. Komentet e shtetit fqinj të afektuar duhet të shqyrtohen gjatë vendimmarrjes në lidhje me vendimin për pëlqim mjedisor. Nëse është e nevojshme për të siguruar efektshmërinë e këtij konsultimi afatet kohore të përcaktuara në këtë ligj për procedurat e VNM-së mund të shtyhen për ndonjë rast të veçantë nga ana e Ministrisë me negociata me shtetin e prekur.
4. Ministria informon autoritetet mjedisore dhe publikun e interesuar lidhur me informatat e siguruar nga shtetet e prekura për efektet ndërkufitare të ndonjë projekti të propozuar.

KAPITULLI V MBIKËQYRJA INSPEKTIVE

Neni 25 Mbikëqyrja inspektive

Mbikëqyrjen inspektive për zbatimin e këtij ligji dhe akteve nënligjore që derivojnë nga ky ligj e kryejnë inspektorët për mbrojtjen e mjedisit në bazë të ligjit përkatës me të cilin rregullohet veprimtaria e inspektoratit për mbrojtjen e mjedisit dhe ligjin përkatës për inspektimet.

Neni 26 Detyrat e inspektorit mjedisor

1. Në kryerjen e mbikëqyrjes inspektive, inspektori mjedisor ka këto detyra dhe përgjegjësi:
  - 1.1. Të konstatojë se a është plotësuar obligimi i parashtrimit të kërkesës për sigurimin e pëlqimit mjedisor për projektet që kërkojnë VNM në pajtim me dispozitat e këtij ligji, para fillimit të punimeve dhe marrjes së lejeve ndërtimore dhe/ose fillimit të fazës operative;
  - 1.2. Në rast se konstatohet se janë shkelur dispozitat e këtij ligji, me qëllim të zbatimit të dispozitave të tij, inspektori për mbrojtjen e mjedisit është i obliguar që të parashtrtojë fletëparaqitje pranë organit kompetent për shkeljen e dispozitave të këtij ligji;
  - 1.3. Të shqiptojë masën e përcaktuar në nenin 27 dhe masën ndëshkimore të përcaktuar në nenin 28 të këtij ligji.

Neni 27 Autorizimet e inspektorit mjedisor

1. Në kryerjen e punëve të mbikëqyrjes inspektive, inspektori mjedisor është i autorizuar që të:
  - 1.1. urdhëroj që operatori t'a filloj procedurën e VNM-së, brenda afatit prej tridhjetë (30) ditëve;
  - 1.2. ndaloj ekzekutimin e punëve dhe operimit deri sa operatori nuk pajiset me pëlqim

mjedisor nga Ministria;

1.3. urdhëroj në përmbushjen e plotë të kushteve dhe zbatimin e masave të përcaktuara në vendimin për pëlqim mjedisor, të lëshuar nga Ministria;

1.4. ndaloj kryerjen e aktivitetit të operuesit deri në përmbushjen e plotë të kushteve të përcaktuara në vendimin për pëlqim mjedisor.

2. Inspektori përpilon procesverbalin në të cilin konstaton për gjendjen dhe masat e propozuara.

3. Në bazë të konstatimit për ndërmarrjen e masave inspektori nxjerr vendim.

KAPITULLI VI DISPOZITAT NDËSHKUESE

Neni 28

Sanksionet kundërvajtëse me gjobë

1. Me gjobë prej njëmijë (1.000) deri në katërmijë (4.000) euro dënohet për kundërvajtje personi fizik dhe personi përgjegjës i personit juridik, me gjobë prej dyqind (200) euro, deri në pesëmijë (5.000) euro dënohet personi fizik që ushtron biznes individual dhe me gjobë prej njëzetmijë (20.000) euro deri në dyzetmijë (40.000) euro personi juridik nëse:

1.1. Realizimi i projektit të planifikuar është nisur pa kryerjen e VNM-së dhe sigurimin e vendimit për pëlqim mjedisor sipas paragrafit 1 të nenit 7 të këtij ligji;

1.2. Dorëzohen të dhëna dhe deklarata të pavërteta, bëhet falsifikim i dokumenteve, informata të pa sakta dhe dezinformuese gjatë të gjitha fazave të procedurës së VNM-së sipas paragrafit 3 të nenit 12 të këtij ligji;

1.3. Nuk përmbushë obligimet për masat mbrojtëse, të parapara në raportin e VNM-së dhe kushtet e caktuara në vendimin për pëlqim mjedisor.

2. Shqiptimi i sanksioneve kundërvajtëse me gjobë të përcaktuara në këtë ligj bëhet në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi për kundërvajtjet.

KAPITULLI VII DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 29

Vlefshmëria e licencave për hartimin e Raportit për VNM

Licencat e personave fizik dhe juridik të marra para hyrjes në fuqi të këtij ligji vlejné deri në skadimin e afatit të tyre të përcaktuar në licencën përkatëse. Pas përfundimit të këtij afati, licencimi i personave fizik dhe juridik realizohet sipas rregullave të përcaktuara me këtë ligj dhe dispozitat përkatëse nënligjore.

Neni 30

Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Brenda dymbëdhjetë (12) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, Ministria nxjerr aktet nënligjore që rrjedhin nga ky ligj.

2. Deri në nxjerrjen e akteve nënligjore sipas këtij ligji, zbatohen aktet nënligjore ekzistuese por jo më larg se në paragrafin 1 të këtij neni, për pjesët kur nuk janë në kundërshtim me këtë ligj.

Neni 31
Shfuqizimet

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji Nr. 03/L-214 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis.

Neni 32
Shtojcat

1. Pjesë përbërëse e këtij Ligji janë shtojcat:

1.1. Shtojca 1 - Projektet që i nënshtrohen procedurave të VNM-së;

1.2. Shtojca 2 - Projektet që ekzaminohen rast pas rasti;

1.2.1. Shtojca 2.A - Informatat që ofrohen nga aplikuesi për projektet e listuara në Shtojcën 2.

1.3. Shtojca 3 - Kriteret për të përcaktuar nëse projektet e listuar në Shtojcën 2 duhet t'i nënshtrohen VNM-së; dhe

1.4. Shtojca 4 - Informatat për raportin e VNM-së.

Neni 33
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit të tij në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 08/L-181
15 dhjetor 2022

Shpallur me dekretin Nr. DL-360/2022, datë 30.12.2022 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu

SHTOJCA 1**PROJEKTET QË I NËNSHTROHEN PROCEDURAVE TË VNM-së****1. Prodhimi dhe procesimi i metaleve**

1. Fabrika për pjekjen ose sinterimin e mineraleve metalike (duke përfshirë mineralet që përmbajnë sqfur).
2. Fabrika për derdhjen e gizës dhe çelikut (bashkimi primar ose sekondar), duke përfshirë derdhjen e vazhdueshme.
3. Fabrika/fonderi për përpunimin e metaleve të zeza:
  - 3.1. farkëtore me çekan, energjia e të cilave i kalon pesëdhjetë (50) KJ për çekan, ndërsa fuqia kalorike e përdorur i kalon njëzet (20) KW;
  - 3.2. aplikimi i m'veshjeve mbrojtëse me metal të përzier me një kapacitet që i kalon 1 ton të çelikut bruto në orë;
  - 3.3. fonderi të metaleve të zeza me një kapacitet prodhimi mbi njëqind (100) tonë/ditë.
4. Fabrika/fonderi për:
  - 4.1. prodhimin e metaleve me ngjyrë nga mineralet, koncentratet ose lëndët dytësore të proceseve metalurgjike, kimike, elektrolitike;
  - 4.2. shkrirjen, përfshirë legurimin, përfshirë produktet e rikuperuara (rafinimi, derdhja në fonderi, etj.) me një kapacitet shkrirjeje që i kalon një (1) ton në ditë për plumbin dhe kadmiumin ose dhjetë (10) tonë në ditë për të gjitha metalet tjera.
5. Fabrika për trajtim sipërfaqësor të metaleve dhe materialeve plastike, duke përdorur një proces elektrolitik ose kimik në të cilin vëllimi i vaskës për trajtim i kalon dhjetë (10) m.
6. Impiant për trajtimin sipërfaqësor të substancave, objekteve ose prodhimeve, që përdorin tretës organik në veçanti për m'veshje, shtypje, mbiveshje, çyndyrësim kundër depërtimit të ujit, ngjyrosje, pastrim ose ngjeshje me një kapacitet më të madh se njëqind (100) tonë/vit.
7. Prodhimi dhe përpunimi i legurave nga metalet me ngjyrë që përmbajnë arsen, merkur dhe plumb me kapacitet më të lartë se njëmijë (1000) tonë në vit.

2. Industria e mineraleve

8. Fabrika për prodhimin e çimentos në furra rrotulluese (pjekje dhe tharje) me një kapacitet prodhues që i kalon treqind (300) tonë në ditë ose për prodhimin e gëlqeres në furra rrotulluese me një kapacitet prodhues që i kalon tridhjetë (30) tonë në ditë ose në furnalta të tjera me një kapacitet prodhues që i kalon tridhjetë (30) tonë në ditë.
9. Fabrika për prodhimin e materialeve me procesin e kalcinimit dhe pjekjes së mineraleve që përmbajnë elemente toksike si merkur, arsen dhe kadmium.
10. Fabrika për prodhimin e qelqit, përfshirë fibrat e qelqit me një kapacitet shkrirjeje që i kalon dhjetë (10) tonë në ditë.
11. Fonderi për shkrirjen e substancave minerale, përfshirë prodhimin e fibrave minerale me kapacitet që i kalon dhjetë (10) tonë në ditë.
12. Fabrika për prodhimin e qeramikës me anë të zjarrit e në veçanti tjegulla, tulla, tulla

refraktare ose porcelani, me një kapacitet prodhues që i kalon tridhjetë (30) tonë në ditë.

13. Repartet për nxjerrjen e asbestit, repartet për përpunimin dhe transformimin e asbestit dhe të prodhimeve që përmbajnë asbest: për produktet asbest-çimento, me një prodhim vjetor prej më shumë se pesëmijë (5000) tonë të prodhimeve finale, për materialet fërkuese, me një prodhim vjetor prej pesëdhjetë (50) tonë të produkteve finale, dhe për përdorimet tjera të asbestit, sasia e prodhimit e të cilave kalon dyqind (200) tonë në vit.

14. Fabrika për pjekjen dhe sinterimin e mineraleve jometalike me kapacitet të prodhimit që i tejkalon tridhjetë (30) tonë/ditë.

3. Industria ekstraktuese

15. Gurore dhe miniera të hapura, në sipërfaqe më të madhe se pesë (5) ha, nxjerrje të torfës, në sipërfaqe më të madhe se dhjetë (10) ha ose nxjerrja e më tepër se pesëmbëdhjetëmijë (15.000) tonë/vit.

16. Nxjerrja dhe përpunimi (me përjashtim të lëngëzimit dhe gazifikimit) i qymyrit, i linjitit dhe i mineraleve bitumene me kapacitet më të lartë se pesëdhjetëmijë (50.000) tonë në vit.

4. Industria kimike

17. Aktivitete të integruara për prodhimin në shkallë industriale të substancave ose grupeve të substancave të cekura në nën- paragrafët 17.1 deri në 17.7 me anë të proceseve kimike:

17.1. Për prodhimin e kimikateve organike themelore, si:

17.1.1. hidrokarbure të thjeshta (lineare ose ciklike, të ngopura ose të pangopura, alifatike ose aromatike);

17.1.2. hidrokarbure që përmbajnë oksigjen, si: alkoole, aldehide, ketone, acide karboksilike, etere, peroksido, rrëshira epoksi;

17.1.3. hidrokarbure që përmbajnë sulfur;

17.1.4. hidrokarbure që përmbajnë azot, si: amine, amide, nitro komponime, komponime nitratësh, nitrile, cianure, izocianate;

17.1.5. hidrokarbure që përmbajnë fosfor;

17.1.6. hidrokarbure halogjene;

17.1.7. komponime organometalike;

17.1.8. materiale plastike bazë, (fibra sintetike polimerike dhe fibra me bazë celuloze);

17.1.9. goma sintetike;

17.1.10. ngjyra dhe pigmente;

17.1.11. agjent aktiv sipërfaqësor.

17.2. Për prodhimin e kimikateve inorganike themelore si:

17.2.1. gaze si: amonjaku, klori ose gazi klorhidrik, fluori ose gazi fluorhidrik, dioksidi i karbonit, përbërësit e sqfurit, dioksidi i sqfurit, hidrogjeni, kloruri i

karbonilit;

17.2.2. acide si: acidi kromik, acidi fluorhidrik, acidi fosforik, acidi nitrik, acidi klorhidrik, acidi sulfurik, oleumi dhe acidi sulfuror;

17.2.3. baza si: hidroksidi i amonit, hidroksidi i kaliumit, hidroksidi i natriumit;

17.2.4. kripërat si: karbonati i kaliumit, karbonati i natriumit, perboratet, nitrati i argjendit;

17.2.5. jo metale, okside të metaleve ose komponime të tjera inorganike si karburi i kaliumit, silici, karburi i silicit.

17.3. për prodhimin e plehrave kimike me bazë fosfatike, azotike ose të kaliumit (plehra kimike të thjeshta ose të përbëra);

17.4. për prodhimin e produkteve themelore për mbrojtjen e bimëve dhe të biocideve;

17.5. impiante që përdorin proceset kimike ose biologjike për prodhimin e produkteve me bazë farmaceutike, ngjyrave dhe pesticideve;

17.6. për prodhimin e lëndëve shpërthyesë;

17.7. për prodhimin e shtesave ushqimore proteinike, fermente dhe substanca të tjera proteinike me rrugë kimike ose biologjike;

17.8. Impiantet për trajtimin e kimikateve të mbeturinave.

5. Industria energjetike

18. Termocentrale për prodhim të energjisë dhe impiante të tjera djegëse me prodhim të energjisë më të lartë se pesëdhjetë (50) MW.

19. Centrale të energjisë nukleare.

20. Ndërtimi i linjave elektrike të tensionit të lartë me një voltazh minimumi dyqindnjëzet (220) KV dhe me një gjatësi më të madhe se dhjetë (10) km.

21. Rafineritë e naftës dhe gazit, pajisjet për lëngëzim dhe gazifikim të qymyrit dhe rërave bituminoze, impiante për rigjenerimin e vajrave të përdorur me sasi më të lartë se njëqindmijë (100.000) tonë/vit.

22. Depo për ruajtjen dhe depozitimin e naftës, produkteve të saj, produkteve kimike dhe petrokimike me kapacitet më të lartë ose të barabartë me njëqindmijë (100.000) tonë.

23. Depo për ruajtjen dhe depozitimin e materieve radioaktive.

6. Infrastruktura e transportit

24. Ndërtimi i linjave për trafikun hekurudhor në distancë të gjatë dhe për aeroporte me rrugë kalimi bazë më të madhe ose të barabartë me dymijëqind (2100) m.

25. Ndërtimi i një rruge të re me dy ose më shumë shirita ose zgjerimi i një rruge ekzistuese me dy ose më pak shirita ku do të sigurohen dy ose më shumë shirita, ku kjo rrugë e re ose pjesa e zgjeruar e rrugës do të jetë pesë (5) km ose më shumë në vazhdimësi.

26. Tubacionet me diametër prej pesëqind (500) mm ose mbi këtë vlerë dhe një gjatësi prej dhjetë (10) km ose mbi këtë vlerë për transportin e:

26.1. gazit natyror, produkteve të naftës ose kimikateve;

26.2. dioksidit të karbonit (CO₂) për qëllime të deponimit gjeologjik, përfshirë edhe stacionet shoqëruese të pompimit.

27. Tubacionet me diametër më të madh se tetëqind (800) mm dhe një gjatësi më të madhe se dyzet (40) km për transportin e dioksidit të karbonit (CO₂) për qëllime të deponimit gjeologjik, përfshirë edhe stacionet shoqëruese të pompimit.

7. Industria ushqimore

28. Trajtimi dhe përpunimi i synuar për prodhimin e produkteve ushqimore nga:

28.1. lëndët e para me origjinë shtazore (përveç qumështit) me kapacitet të prodhimit final më të madh se tridhjetë (30) tonë/ditë;

28.2. lëndët e para bimore me kapacitet të prodhimit final më të madh se dyqindpesëdhjetë (250) tonë/ditë;

28.3. trajtimi dhe përpunimi i qumështit, në sasi prej njëqind (100) tonë/ditë (vlera mesatare mbi bazë vjetore);

28.4. Fabrikat për përpunimin e mishit.

8. Trajtimi i mbeturinave dhe ujërave të shkarkuar

29. Impiante për djegie, rikuperim, trajtim kimik, ose deponim të mbeturinave të rrezikshme.

30. Impiante për djegien e mbeturinave urbane me kapacitet më të madh se një (1) ton/orë.

31. Deponitë e mbeturinave urbane me kapacitet më të madh se tridhjetë (30) tonë/ditë.

32. Impiantet e trajtimit të ujërave urbane të shkarkuara me kapacitet ekuivalent ose më të madh, për njëqindmijë (100.000) banorë.

33. Impiantet e trajtimit të ujërave industriale të shkarkuara.

9. Projektet për depozitim, transport dhe furnizim të ujit

34. Nxjerrja e ujërave nëntokësor ose skemat artificiale të ringarkimit të ujërave nëntokësor, ku vëllimi vjetor i ujit të nxjerr ose të rimbushur (ringarkuar) është i barabartë ose më i madh se pesë (5) milion m³:

34.1. Punime për transferimin e burimeve ujore nga basenet e lumenjve, ku transferimi synon të rrugëkalimet e shkurtuara parandaluese të ujërave dhe ku sasia e ujërave të transferuara është më e madhe se tridhjetë (30) milion m³/vit:

34.2. Në të gjitha rastet punimet për transferimin e burimeve ujore nga basenet e lumenjve, ku rrjedha shumëvjeçare e basenit është më e madhe se gjashtëqind (600) milion m³/vit dhe ku sasia e ujërave të transferuara është më e madhe se 5 për qind e kësaj rrjedhjeje. Në të dyja rastet përjashtohet transferimi i ujit të pijshëm me tubacione.

35. Pendat dhe rezervuaret e tjera të projektuara për grumbullimin ose depozitimin e ujit, ku sasia shtesë e ujit është më e madhe se pesë (5) milionë m³.

10. Industria e letrës, e drurit, e tekstilit, dhe e lëkurës

36. Prodhimi i fibrave të kartonit mbi njëqindmijë (100.000) m²/vit.
37. Impiante industriale për:
- 37.1. prodhimin e pulpës nga druri ose fibrave të tjera të ngjashme;
  - 37.2. prodhimin e letrës dhe kartonëve me kapacitet prodhues më të madh se pesëdhjetë (50) tonë/ditë.
38. Prodhimi i mobileve me kapacitet mbi dhjetëmijë (10.000) m³/vit, lëndë e parë.
39. Impiantet për trajtimin paraprak (operacione të tilla si larja, zbardhja, mercerizimi), ose ngjyrosjen e fibrave dhe tekstileve.
40. Fabrika për trajtimin dhe përpunimin e lëkurës.

11. Bujqësia intensive

41. fermë për rritjen intensive (të shpejtë) të shpezëve, derrave dhe bagëtime të imëta që kanë më shumë se:
- 41.1. dhjetëmijë (10.000) shpendë (shpezë);
  - 41.2. pesëqind (500) derra;
  - 41.3. njëqind (100) gjedhe;
  - 41.4. njëmijë (1000) bagëti të imëta.

12. Projekte të tjera

42. Impiant për depozitimin ose trajtimin e mbeturinave të kafshëve dhe të skeleteve të kafshëve.
43. Zonat e deponimit për deponim gjeologjik të dioksidit të karbonit.
44. Instalime për kapje të vrushkujve të CO₂ për qëllime të deponimit gjeologjik nga instalimet e përfshira nga kjo Shtojcë, ose në rastet kur kapja e përgjithshme vjetore e CO₂ është 1,5 megaton ose mbi këtë vlerë.
45. Çdo ndryshim ose zgjatje e ndonjë projekti të paraqitur në këtë Shtojcë, kur ndryshimi ose zgjatja e tillë e arrinë pragun e caktuar në këtë Shtojcë, nëse një i tillë është i përfshirë.

SHTOJCA 2

PROJEKTET QË EKZAMINOHEN RAST PAS RASTI

1. Bujqësia, pylltaria dhe peshkataria

- 1.1. Projekte për përdorimin e tokave jobujqësore ose zonave gjysmë natyrore për qëllime të bujqësisë intensive;
- 1.2. Projekte të menaxhimit të ujërave për nevoja bujqësore duke përfshirë projektet e ujitjes dhe drenazhimit të tokës;
- 1.3. Pyllëzimi dhe shpyllëzimi për qëllimet e ndryshimit të destinacionit të përdorimit të tokës;
- 1.4. Fermat intensive të peshkut.

2. Industria ekstraktuese

- 2.1. Gurore, gurthyes, miniera të hapura dhe nxjerrje torfe përfshirë këtu vendet e identifikuara për punime të zejeve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 2.2. Minime nëntokësore;
- 2.3. Nxjerrja, thërmimi dhe seperimi e mineral-inerteve nga drenazhimi lumor;
- 2.4. shpimet e thella në veçanti:
  - 2.4.1. shpimet gjeotermike;
  - 2.4.2. shpimet për furnizimet me ujë, duke përjashtuar shpimet për të kontrolluar qëndrueshmërinë e tokës.
- 2.5. objekte sipërfaqësore industriale për nxjerrjen e qymyrit, linjtit dhe materialeve bituminoze (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1).

3. Industria energjetike

- 3.1. impiantet industriale për prodhimin e energjisë elektrike, avullit dhe ujit të nxehtë (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 3.2. impiante industriale për mbajtjen e gazit, avullit, ujit të nxehtë; për transmetimin e energjisë elektrike me anë kabllorsh (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 3.3. ruajtja në sipërfaqe e gazit natyror;
- 3.4. ruajtja nën tokë e gazeve të djegshme;
- 3.5. ruajtja mbi dhe nën sipërfaqe të tokës e lëndëve të djegshme të lëngëta (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1) dhe ruajtja në sipërfaqe të tokës e karburanteve fosile;
- 3.6. briketimi industrial i qymyrit dhe i linjtit;
- 3.7. hidrocentrale (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 3.8. pajisjet për shfrytëzimin e fuqisë së erës për prodhimin e energjisë;
- 3.9. Burimet rrezatuese të vazhdueshme (jonizuese dhe jojonizuese);

3.10. Instalime për kapje të vrushkujve të CO2 për qëllime të deponimit gjeologjik (instalime që nuk përfshihen në Shtojcën 1).

4. Prodhimi dhe përpunimi i metaleve

- 4.1. Prodhimi i hekurit dhe çelikut me derdhje të vazhdueshme;
- 4.2. Impiant për përpunimin e metaleve të zeza (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 4.3. Fonderi të metaleve të zeza (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 4.4. Impiant për shkrirjen, përfshirë legurimin e metaleve me ngjyrë, me përjashtim të metaleve të çmuara, duke përfshirë produktet e rikuperuara (rafinimi, derdhja në fonderi, etj.), (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 4.5. Impiant për trajtim sipërfaqësor të metaleve dhe materialeve plastike (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 4.6. Prodhimi dhe montimi i automjeteve dhe prodhimi i motorëve për automjete;
- 4.7. Impiante për pjekjen dhe sinterimin e mineraleve metalike;
- 4.8. Instalimet për ndërtimin dhe riparimin e aeroplanëve;
- 4.9. Prodhimi i pajisjeve hekurudhore;
- 4.10. Copëtimi me eksplozivë.

5. Industria e mineraleve

- 5.1. Furrat e koksit (distilimi i thatë i qymyrit); (i qymyrit të thatë)
- 5.2. Fabrika për prodhimin e çimentos (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 5.3. Fabrika për prodhimin e azbestit dhe për përpunimin e produkteve të azbestit (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 5.4. Fabrika për prodhimin e qelqit dhe të fibrave të qelqit (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 5.5. Fonderi për shkrirjen e substancave minerale që përfshinë edhe fibrat minerale (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 5.6. Prodhimi i produkteve qeramike me anë të djegies, në veçanti tjegulla çatie, tulla, tulla refraktare, tjegulla, veshje guri ose porcelani (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);
- 5.7. Fabrika për prodhimin e asfaltit;
- 5.8. Fabrika për prodhimin e betonit.

6. Industria kimike

- 6.1. trajtimi i mes produkteve dhe prodhimi i kimikateve;
- 6.2. prodhimi i pesticideve dhe produkteve farmaceutike, ngjyrave dhe varakut,

elastomereve dhe peroksideve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

6.3. objektet e magazinimit për qëllime tregtie apo ruajtjeje së naftës, produktet e naftës dhe produktet kimike.

7. Industria ushqimore

7.1. Prodhimi i vajrave dhe yndyrave shtazore dhe bimore (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

7.2. Paketimi dhe ambalazhimi i produkteve bimore dhe shtazore;

7.3. Prodhimi i produkteve bulmetore (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

7.4. Prodhimi i birrës dhe maltimi (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

7.5. Prodhimi i shurupeve dhe ëmbëlsirave (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

7.6. Instalimet për therjen e kafshëve;

7.7. Instalime industriale për prodhimin e niseshtesë;

7.8. fabrikat e sheqerit (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1).

8. Industria e tekstilit, lëkurës, drurit dhe letrës

8.1. Fabrikat për prodhimin e letrës dhe kartuçit (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

8.2. Impiante për paratrazhjen (larja, zbardhja, mercerizimi) ose lyerja e fibrave dhe tekstileve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

8.3. Impiante për regjjen e gëzofit dhe lëkurës;

8.4. Impiante për përpunimin dhe prodhimin e celulozës.

9. Industria e gomës

9.1. Prodhimi dhe trajtimi i produkteve me bazë elastomeri.

10. Projektet e infrastrukturës

10.1. Projekte të zhvillimit industrial;

10.2. Projekte të zhvillimit urban, duke përfshirë ndërtimin e qendrave tregtare dhe parkingjeve të automjeteve;

10.3. Ndërtimi i hekurudhave, pajisjeve intermodale të transportit dhe terminaleve intermodale (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.4. Ndërtimi i aeroporteve dhe fushave për aeroplanët e vegjël (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

10.5. Ndërtimi i rrugëve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.6. Ndërtimi, konstruktimi ose modifikimi i kanaleve ujore në tokë, projekte për kanale dhe parandalim të rrjedhjes;

10.7. Projekte për parandalim të përmytjeve përfshirë modifikimin e kanaleve të lumenjve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.8. Pendët ose instalime të tjera të projektuara për të mbajtur ujë ose për ta ruajtur atë për një kohë të gjatë (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.9. Konstruktimi ose modifikimi i binarëve të tramvajeve, i ashensorëve ose hekurudhave nëntokësore, që përdoren vetëm ose kryesisht për pasagjerë;

10.10. Instalime tubacioni për naftë dhe gaz dhe tubacione për transport të vrushkujve të CO₂ për qëllime të deponimit gjeologjik (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.11. Nxjerrja e ujërave nëntokësore dhe skemat e rimbushjes artificiale të ujërave nëntokësore (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

10.12. Puna për transferimin e burimeve ujore midis baseneve të lumenjve (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1).

11. Turizmi dhe koha e lirë

11.1. Shtigje skijimi, teleferikë, makina me kablo dhe zhvillime të shoqëruara me këto lloj veprimtarish;

11.2. Fshatra turistike dhe komplekset e hoteleve jashtë zonave urbane dhe objekteve të shoqëruara me këto lloj veprimtarish;

11.3. Vende (zona) të karvanëve dhe kampeve;

11.4. Parqe zbavitëse;

11.5. Objektet e infrastrukturës në zonat e mbrojtura që nuk janë të përfshira në planin hapësinor.

12. Projekte të tjera

12.1. Rrugë permanente që përdoren për testimin dhe garat e mjeteve të motorizuara;

12.2. Instalime për eliminimin e plehrave (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

12.3. Impiante për trajtimin e ujërave të ndotura (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

12.4. Instalime për grumbullimin e llumit (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

12.5. Depo për ruajtjen e mbeturinave të hekurit dhe të metaleve të tjera, duke përfshirë skeletet metalike të makinave të dala jashtë përdorimit;

12.6. Instalime për prodhimin e fibrave minerale artificiale (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën I);

12.7. Instalime për rikuperimin ose shkatërrimin e substancave eksplozive;

12.8. Vende për depozitim të mbetjeve industriale jo të rrezikshme;

12.9. Vende që përdoren për grumbullimin-depozitim të kafshëve të ngordhura ose të padëshirueshme (projekte që nuk përfshihen në Shtojcën 1);

12.10. Industri ushqimore (projekte që nuk bëjnë pjesë në Shtojcën 1 ose në seksionin 7 më lartë);

12.11. Çdo ndryshim ose zgjerim i projekteve të dhëna në Shtojcën 1 ose Shtojcën 2, të cilat janë të lejuara, të realizuara ose në proces të realizimit, të cilat mund të kenë ndikime të theksuara jo të favorshme në mjedis (ndryshimi ose zgjerimi që nuk është përfshirë në Shtojcën I);

12.12. Projektet në Shtojcën 1, të ndërmarra ekskluzivisht ose kryesisht për zhvillim ose testim të metodave ose produkteve të reja dhe që nuk janë përdorur për më tepër se dy (2) vite.

SHTOJCA 2.A

INFORMATAT QË OFROHEN NGA APLIKUESI PËR PROJEKTET E LISTUARA NË SHTOJCËN 2

1. Përshkrimi i projektit duke përfshirë në veçanti:

(a) përshkrimin e veçorive fizike të të gjithë projektit dhe ku është e nevojshme, të punimeve të demolimit;

(b) përshkrimin e vendndodhjes së projektit, me theks të veçantë në ndjeshmërinë mjedisore të hapësirave gjeografike që ka gjasa të preken.

2. Përshkrimi i aspekteve të mjedisit që ka gjasa të preken në masë të rëndësishme nga projekti.

3. Përshkrimi efekteve të mundshme të rëndësishme e bazuar në informatat e disponueshme të projektit mbi mjedisin që burojnë nga:

(a) mbetjet e prishme, emisionet dhe prodhimi i mbeturinave, ku është relevante;

(b) përdorimi i burimeve natyrore, në veçanti i dheut, tokës, ujit dhe biodiversitetit.

4. Kriteret e Shtojcës 3 duhet të merren parasysh, ku është e përshtatshme gjatë mbledhjes së informatave në përputhje me pikat 1 deri në 3.

SHTOJCA 3**KRITERET PËR TË PËRCAKTUAR NËSE PROJEKTET E LISTUARA NË SHTOJCËN 2 DUHET T'I NËNSHTROHEN VLERËSIMIT TË NDIKIMIT MJEDISOR****1. Veçoritë e projekteve**

Veçoritë e projekteve duhet të merren parasysh, me theks të veçantë në:

- (a) madhësinë dhe dizajnin e gjithë projektit;
- (b) kumulimi me projekte të tjera ekzistuese dhe/ose të aprovuara;
- (c) shfrytëzimin e burimeve natyrore, në veçanti tokës, dheut, ujit dhe biodiversitetit;
- (d) prodhimin e ujit;
- (e) ndotjen dhe zhurmat;
- (f) rrezikun e aksidenteve dhe/ose katastrofave të mëdha që ndërlidhen me projektin në fjalë, duke përfshirë ato që shkaktohen nga ndryshimet klimatike në bazë të njohurive shkencore;
- (g) rreziqet ndaj shëndetit të njeriut (për shembull për shkak të ndotjes së ujit dhe ajrit);
- (h) prodhimi i mbeturinave.

2. Vendndodhja e projekteve

Duhet të merret parasysh ndjeshmëria mjedisore e hapësirave gjeografike që ka gjasa të ndikohen nga projektet, me theks të veçantë në:

- (a) shfrytëzimin aktual dhe të miratuar të tokës;
- (b) bollëku relativ, disponueshmëria, cilësia dhe kapaciteti ripërtëritës i burimeve natyrore (duke përfshirë dheun, tokën, ujit dhe biodiversitetin) në zonë dhe nëntokë;
- (c) kapaciteti absorbues i mjedisit natyror, duke i kushtuar vëmendje të veçantë zonave të mëposhtme:
  - (i) ligatinat, zonat bregore, pikat derdhëse të lumenjve;
  - (ii) zonat bregdetare dhe mjedisi detar;
  - (iii) zonat malore dhe pyjore;
  - (iv) rezervatet dhe parqet natyrore;
  - (v) zonat e klasifikuara po të mbrojtura me legjislacionin vendor; zonat Natura 2000 të caktuara në Ligjin për Mbrojtjen e Natyrës;
  - (vi) zonat ku tashmë ka dështuar përmbushja e standardeve të cilësisë mjedisore, të përcaktuara në legjislacionin vendor dhe që ndërlidhen me projektin, apo ku konsiderohet se ka pasur dështime të tilla;
  - (vii) zonat me popullsi të dendur;
  - (viii) peizazhet dhe pikat me rëndësi historike, kulturore ose arkeologjike.

3. Lloji dhe veçoritë e ndikimit të mundshëm

Efektet e mundshme të rëndësishme mjedisore të projekteve duhet të merren parasysh në raport me kriteret e përcaktuara në pikat 1 dhe 2 të kësaj Shtojce, duke i kushtuar rëndësi ndikimit të projektit në faktorët e përcaktuar në nenin 3 (1), në bazë të:

- (a) gjerësisë dhe shtrirjes hapësinore në ndikimit (për shembull hapësira gjeografike dhe madhësia e popullsisë që ka gjasa të preket);
- (b) natyra e ndikimit;
- (c) natyra ndërkufitare e ndikimit;
- (d) intenziteti dhe ndërlkueshmëria e ndikimit;
- (e) probabiliteti i ndikimit;
- (f) fillimi, shpeshtësia dhe kthyeshmëria e pritur e ndikimit;
- (g) kumulimi i ndikimit me atë të projekteve të tjera ekzistuese dhe/ose të miratuara;
- (h) mundësia e zvogëlimit efektiv të ndikimit.

SHTOJCA 4**INFORMATAT PËR RAPORTIN E VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS**

1. Përshkrimi i projektit duke përfshirë në veçanti:

(a) përshkrimin e vendndodhjes së projektit;

(b) përshkrimin e veçorive fizike të projektit në tërësi duke përfshirë ku ka nevojë, punimet e demolimit dhe kushtet e shfrytëzimit të tokës gjatë fazës së ndërtimit dhe asaj të operimit;

(c) përshkrimin e veçorive kryesore të fazës operative të projektit (në veçanti proceset e prodhimit), për shembull kërkesa për energji dhe energjia e përdorur, natyra dhe sasia e materialeve dhe burimeve natyrore (duke përfshirë ujin, tokën, dheun dhe biodiversitetin) që janë përdorur;

(d) përlogaritjen sipas llojit dhe sasisë, të mbetjeve dhe emetimeve të pritura (të tilla si uji, ajri, ndotja e dheut dhe nëndheut, zhurma, dridhjet, drita, nxehtësia, rrezatimit), sasisë të llojet e mbeturinave të prodhuara gjatë fazës së ndërtimit dhe operimit.

2. Përshkrimi i alternativave të arsyeshme (për shembull: dizajni, teknologjia, vendndodhja, përmasat dhe shtrirja) të studiara nga zhvilluesi, që ndërlidhen me projektin e propozuar dhe veçoritë e tij të veçanta, si dhe përshkrimi i arsyeve kryesore për përzgjedhjen e opsionit të zgjedhur duke përfshirë krahasimin e efekteve mjedisore.

3. Përshkrimi i aspekteve përkatëse të gjendjes aktuale të mjedisit (skenari fillestar) dhe përvijimi i zhvillimit të mundshëm të saj pa realizimin e projektit, aq sa mund të vlerësohen ndryshimet natyrore nga skenari fillestar me përpjekje të arsyeshme në bazë të disponueshmërisë së informatave mjedisore dhe njohurive shkencore.

4. Përshkrimi i faktorëve të përcaktuar në nenin 3 (1) që ka gjasa të ndikohen në nivel të rëndësishëm nga projekti: popullsia, shëndeti i njeriut, biodiversiteti (për shembull flora dhe fauna), toka (për shembull marrja e tokës), dheu (për shembull: masa organike, erozioni, shtypja, bllokimi), uji (për shembull ndryshimet hidromorfologjike, sasia dhe cilësia), ajri, klima (për shembull emetimet e gazrave serrë, ndikimet që ndërlidhen me përshtatjen), pasuritë materiale, trashëgimia kulturore, duke përfshirë aspektet arkitekturale dhe arkeologjike, si dhe peizazhi.

5. Përshkrimi i pasojave të mundshme mjedisore të projektit, që burojnë nga:

(a) ndërtimi dhe ekzistenca e projektit, duke përfshirë ku është e zbatueshme, punët e demolimit;

(b) shfrytëzimi i burimeve natyrore në veçanti i tokës, dheut, ujit dhe biodiversitetit, duke marrë parasysh aq sa është e mundur qëndrueshmërinë e këtyre burimeve;

(c) emetimi i ndotësve, zhurmës, dridhjeve, dritës, nxehtësisë dhe rrezatimit, krijimi i problemeve, si dhe hedhja dhe përpunimi i mbeturinave;

(d) Rreziku ndaj shëndetit të njeriut, trashëgimisë kulturore apo mjedisit (për shembull për shkak të fatkeqësive apo katastrofave);

(e) kombinimi i pasojave me projekte të tjera ekzistuese dhe/ose të miratuar, duke marrë parasysh problemet mjedisore ekzistuese që ndërlidhen me zonat me rëndësi të veçantë mjedisore që ka gjasa të preken apo shfrytëzimin e burimeve natyrore;

(f) ndikimi i projektit në klimë (për shembull natyra dhe gjerësia e emetimeve të gazrave

- të serrës) dhe cenueshmëria e projektit ndaj ndryshimeve klimatike;
- (g) teknologjitë dhe substancat e përdorura. Përshkrimi i pasojave të mundshme mbi faktorët e përcaktuar në nenin 3(1) duhet të përfshijë pasojat e drejtpërdrejta dhe ato tërthore, dytësore, kombinuese, ndërkufitare, afatshkurtëra, afatmesme dhe afatgjata, të përhershme dhe të përkohshme, pozitive dhe negative të projektit. Ky përshkrim duhet të marrë parasysh objektivat për mbrojtjen e mjedisit.
6. Përshkrimi i metodave apo dëshmime të parashikimit që përdoren për të përcaktuar dhe vlerësuar pasojat mjedisore, duke përfshirë përshkrimin e hollësishëm të vështirësive (për shembull mangësitë teknike apo mungesa e njohurive) të hasura gjatë hartimit të informatave të nevojshme dhe pasiguritë kryesore të përfshira.
7. Përshkrimi i masave të parapara për të shmangur, parandaluar, zvogëluar ose nëse është e mundur, mënjeluar pasojat negative për mjedisin dhe ku është e përshtatshme i masave të propozuara të monitorimit (për shembull, përgatitja e analizës pas projektit). Ai përshkrim duhet të shpjegojë shkallën e shmangies, parandalimit, zvogëlimit apo mënjanimi të pasojave negative mjedisore, si dhe duhet të përfshijë si fazën e ndërtimit, ashtu edhe atë të operimit.
8. Përshkrimi i pasojave negative mjedisore të projektit, që burojnë nga cenueshmëria e projektit ndaj aksidenteve dhe/ose katastrofave të mëdha që ndërlidhen me projektin në fjalë. Informatat përkatëse të disponueshme dhe të përfutuara me anë të vlerësimeve të rrezikut sipas Udhëzimit Administrativ për pengimin e aksidenteve të mëdha ku përfshihen substancat e rrezikshme Nr.04/2018.
9. Përmbledhja joteknike e informatave të ofruara në kuadër të pikave 1 deri 8.
10. Lista e bibliografisë (referencave) së burimeve të përdorura për përshkrimet dhe vlerësimet e përfshira në raport.